

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בין:

בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק

דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ושירותי בנק

אוטומטיים בע"מ

לפניי בקשת פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**") להסדר שצדדים לו בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן בהתאמה: "**בנק הפועלים**", "**בנק לאומי**", "**בנק דיסקונט**", "**בנק מזרחי**" ו- "**הבנק הבינלאומי**" וביחד: "**הבנקים**") וחברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "**שב"א**"), שענייני בעלות משותפת של הבנקים בחברת שב"א. החלטת הפטור הראשונה בעניין שב"א ניתנה ביום 18.6.2002 ומאז ניתנו מספר החלטות פטור נוספות,¹ שהאחרונה שבהן ניתנה ביום 26.8.2013 ותפוג מחר (להלן: "**הפטור האחרון**").

הצדדים להסדר מחזיקים במשותף בשב"א בהתאם למפורט להלן: בנק הפועלים מחזיק ב-34.5% ממניות שב"א, בנק לאומי ב-42.2% מהמניות, בנק דיסקונט ב-20% מהמניות והיתרה מוחזקת על ידי הבנק הבינלאומי (3.3%). בנק מזרחי, אשר העביר בשנת 1980 את מניותיו בשב"א לבעלי המניות האחרים בה, מחזיק עדיין בזכויות מסוימות בשב"א, העיקרית שבהן היא זכות למנות משקיף בישיבות הדירקטוריון.

שב"א היא חברת שירותים משותפת, אשר מפעילה בין היתר שתי מערכות אשר מעניקות שירותים שונים למשתמשים: מערכת אשראית, שתפקידה לספק שירותי מיתוג, סליקה ועיבוד עסקאות בכרטיסי חיוב למנפיקים וסולקים; ומתג ה-ATM המספק שירותי מיתוג לפעולות

¹ החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בשירותי בנקאות אוטומטיים בע"מ וקביעת עמלות הדדיות בין: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (18.6.2002) **הגבלים עסקיים** 4804; החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בשירותי בנקאות אוטומטיים בע"מ וקביעת עמלות הדדיות בין: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (17.9.2002) **הגבלים עסקיים** 3015632; החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בשירותי בנקאות אוטומטיים בע"מ וקביעת עמלות הדדיות בין: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (17.6.2004) **הגבלים עסקיים** 5000714; החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר בשירותי בנקאות אוטומטיים בע"מ וקביעת עמלות הדדיות בין: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (5.11.2008) **הגבלים עסקיים** 5001307; החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי טפחות בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (20.9.2012) **הגבלים עסקיים** 500224; החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ: בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק המזרחי טפחות בע"מ, בנק דיסקונט בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (26.8.2013) **הגבלים עסקיים** 500459.

במכשירי בנק אוטומטיים למנפיקים ומפעילי מכשירי בנק אוטומטיים. תחומי הפעילות של שב"א והחששות התחרותיים מפעילותה נידונו בהרחבה בפטור האחרון.

בקשת הפטור נבחנת במהלך החודשים האחרונים על ידי רשות ההגבלים העסקיים. במקביל, פעילות שב"א ומבנה הבעלות בה נידונו במסגרת הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים הבנקאיים והפיננסיים הנפוצים בישראל (להלן: "ועדת שטרם") אשר רשות ההגבלים העסקיים לקחה חלק פעיל בה. ועדת שטרם המליצה כי פעילות מערכת אשראית ופעילות מתג ה-ATM יופרדו לשתי חברות שונות ושיתאפשר לכלל המשתתפים בכל אחת מהמערכות הללו, קיימים ועתידים, לקחת חלק בקבלת ההחלטות לגבי המערכות בהן הם עושים שימוש. כמו כן, המליצה הוועדה על הוראות שונות הנוגעות לפרוטוקול אשראית. הפרוטוקול מאפשר תקשורת בפורמט אחיד בין הגורמים שמחוברים למערכת אשראית ומטרת ההמלצה לגביו היא לאפשר לכלל הגופים המשתתפים בפרוטוקול לקחת חלק בפיתוחו.²

בנוסף, אישרה הממשלה את תזכיר החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ו-2016 (להלן: "תזכיר החוק") הקובע בין היתר הוראות הנוגעות למנגנוני קבלת ההחלטות בשב"א, והסמיכה את ועדת השרים לענייני חקיקה להכניס תיקונים בתזכיר החוק בנוגע למבנה הבעלות בשב"א בהתאם להסדר שעיקריו הם – הפחתת שיעורי ההחזקה של הבנקים בחברה, חובת מכירה של שיעורי ההחזקה העודפים של הבנקים לכל משתמש בשירותי החברה המעוניין בכך וקביעת מנגנונים מתאימים בדבר דרכי קבלת החלטות בחברה לצורך שמירה על זכויות כלל המשתמשים.³

לכן, מאחר שפעילות החקיקה בעניין זה צפויה להתבצע במהלך החודשים הקרובים ומאחר שהשינויים הצפויים להתבצע במסגרתה צפויים להשפיע על אופן בדיקת בקשת הפטור שבפנינו והתנאים שיקבעו לפעילותה של שב"א, החלטתי להאריך את הפטור האחרון לתקופה של ארבעה חודשים שבמסגרתה תוכל להיבחן בקשת הפטור בהתאם לשינויים אלו.

על כן, לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ובהתאם לסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, החלטתי להאריך את תוקף הפטור האחרון על כל תנאיו למשך 4 חודשים מהיום, קרי עד ליום 26.12.2016.

אורי שוורץ

מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"א אב, תשע"ו

25 אוגוסט, 2016

² ראה עמ' 4-6 למסמך עיקרי המלצות הוועדה להגברת התחרותיות בשירותים הפיננסיים הנפוצים בישראל, הזמין בכתובת – <http://mof.gov.il/Committees/CompetitivenessCommittee/CommitteeRecommends.pdf>.

³ החלטה 1765 של הממשלה ה-34 "טיטות חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה" (31.7.2016).